

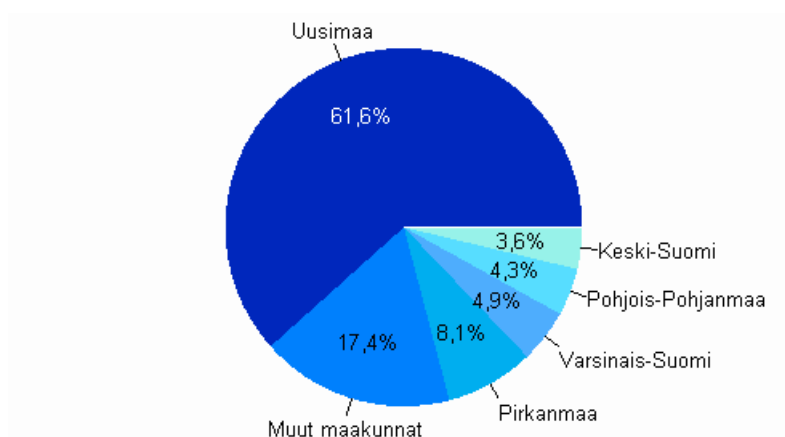
Palvelujen alue- ja toimialatilasto 2008

Informaatiopalvelujen jalostusarvosta yli 60 prosenttia kertyy Uudeltamaalta

Tilastokeskuksen tietojen mukaan informaatiopalvelut on erittäin keskittynyt Uudellemaalle. Informaatiopalvelujen koko maan jalostusarvo oli 6,8 miljardia vuonna 2008. Toimialan jalostusarvosta 61,6 prosenttia kertyi Uudeltamaalta, Pirkanmaan osuus oli reilut 8 prosenttia ja muiden maakuntien selvästi vähemmän. Koko yrityssektorin jalostusarvosta Uusimaa tuotti vajaat 40 prosenttia.

Informaatiopalvelut on merkittävä työllistäjä jossa henkilöstön osaamisella on suuri merkitys. Vuonna 2008 toimiala työllisti 82 000 henkilöä noin pari tuhatta henkilöä enemmän kuin edellisenä vuonna. Informaatiopalvelujen tuottavuus eli jalostusarvo henkilöä kohden oli yli 83 000 euroa, kun se oli koko yrityssektorilla 68 000 euroa vuonna 2008.

Maakuntien osuus koko maan informaatiopalvelujen jalostusarvosta vuonna 2008

Sisällys

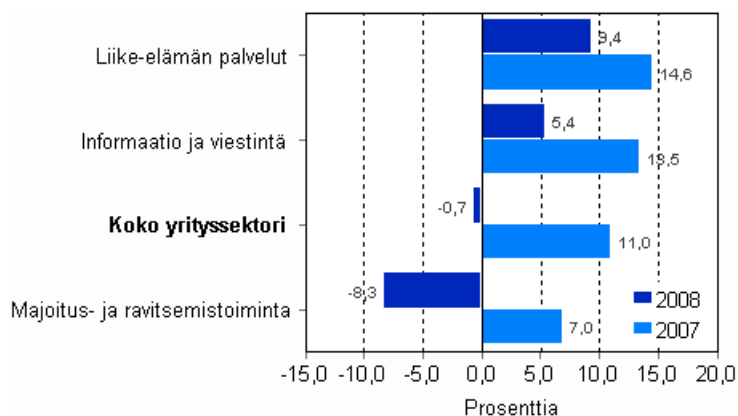
Kauppa ja palvelut alueittain 2008.....	3
Liike-elämän palvelujen jalostusarvo kasvoi vielä yli 9 prosenttia vuonna 2008.....	3
Tuottavuus kaupan ja palvelujen päätoimialoilla vuosina 2006 - 2008.....	3
Liike-elämän palvelujen henkilöstö määrä kasvoi 4 prosenttia vuonna 2008.....	4
Toimialojen tuottavuus maakunnittain vuonna 2008.....	4
Liitetaulukot	
Jalostusarvo 2008 (tuhatta euroa).....	7
Maakuntien osuus koko maan jalostusarvosta.....	7
Tuottavuus maakunnittain (jalostusarvo/ henkilöstön lukumäärä)	8
Palvelujen alue- ja toimialatilaston laatuseloste.....	9

Kauppa ja palvelut alueittain 2008

Liike-elämän palvelujen jalostusarvo kasvoi vielä yli 9 prosenttia vuonna 2008

Liike-elämän palvelujen jalostusarvo oli 11,9 miljardia euroa vuonna 2008, kasvua edellisestä vuodesta oli runsaat 9 prosenttia eli miljardin verran. Informaatiopalvelujen jalostusarvo kasvoi edellisestä vuodesta reilut 5 prosenttia. Toimialalle kertyi jalostusarvoa 6,8 miljardia euroa vuonna 2008. Eniten suhdanteiden vaihtelusta kärsi majoitus- ja ravitsemustoiminta, jonka jalostusarvo laski yli 8 prosenttia edellisestä vuodesta. Toimialalle kertyi jalostusarvoa 1,9 miljardia euroa vuonna 2008.

Jalostusarvon kasvuprosentit toimialoittain vuosina 2007 - 2008

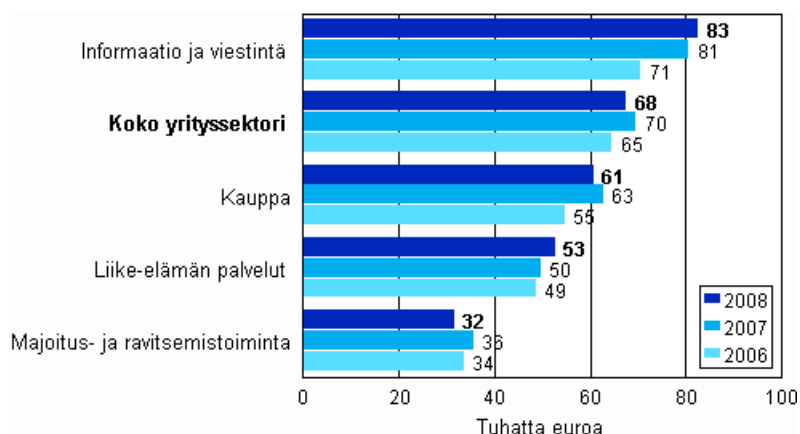
Jalostusarvo mittaa toimipaikan varsinaisessa tuotantotoiminnassa eri tuotannontekijöiden tuottamaa yhteenlaskettua arvonlisäystä. Jalostusarvo lasketaan tuotantotoiminnasta saatujen tuottojen ja toiminnasta aiheutuneiden kustannusten erotuksena. Tuottoihin sisältyy myös toimipaikan toimitukset yrityksen toisille toimipaikoille ja kustannuksiin hankinnat yrityksen toisilta toimipaikoilta. Määritelmän mukaan kustannuksiin ei sisällytetä toimipaikan työvoimasta aiheutuvia kustannuksia.

Tuottavuus kaupan ja palvelujen päätoimialoilla vuosina 2006 - 2008

Tuottavuutta mitattiin jakamalla jalostusarvo koko henkilöstön lukumäärällä. Palvelualoilla on paljon erilaisia toimialoja mistä johtuen myös jalostusarvot henkilöä kohden vaihtelevat erittäin suuresti. Korkein jalostusarvo henkilöä kohden oli informaatiopalveluissa 84 000 euroa ja pienin majoitus- ja ravitsemustoiminnassa 32 000 euroa.

Taantuma näkyi jo koko yrityssektorin luvuissa. Sen yhteenlaskettu tuottavuus oli 68 000 euroa henkilöä kohden, pari tuhatta euroa edellisvuotta vähemmän. Myös kaupan sekä majoitus- ja ravitsemustoiminnan tuottavuus eli arvonlisä henkilöä kohden oli alhaisempi kuin edellisenä vuotena.

Tuottavuuden (jalostusarvo/henkilöstö) kehitys kaupan ja palvelujen päätoimialoilla vuosina 2006 - 2008

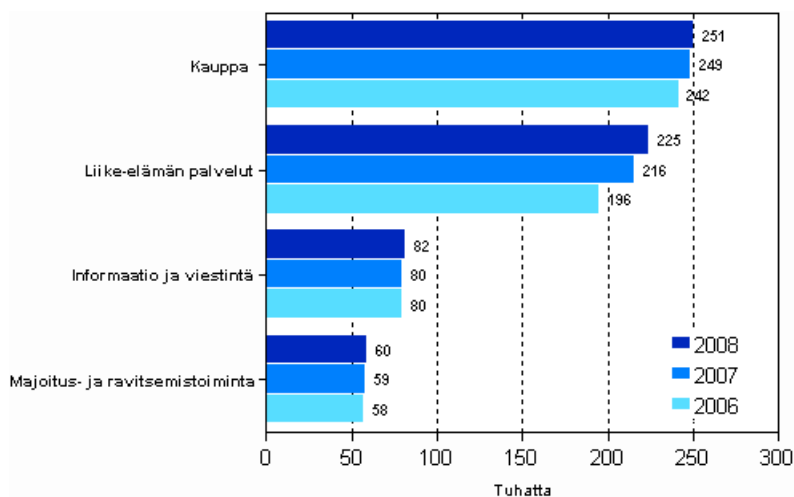

Liike-elämän palvelujen henkilöstö määrä kasvoi 4 prosenttia vuonna 2008

Liike-elämän palveluihin kuuluu monenlaisia palvelujen tuottajia mm. työvoimanvuokrausta, liikkeenjohdon konsultointia, teknistä palvelua, terveydenhuoltopalvelut, siivous, kirjanpito- ja tilintarkastus, matka- ja mainostoimistot. Näiden palvelujen henkilöstö määrä kasvoi 4 prosenttia vuonna 2008. Liike-elämän palvelut työllisti 225 000 työntekijää, vajaat 9000 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin.

Kauppa, johon kuuluu mm. autokauppa, tukkukauppa ja vähittäiskauppa, on toimialana merkittävin työllistäjä. Toimiala työllisti yli 250 000 henkilöä vuonna 2008, pari tuhatta enemmän kuin vuotta aiemmin. Muista toimialoista informaatiopalvelut työllisti noin 82 000 henkilöä ja majoitus- ja ravitsemistoiminta noin 60 000 henkilöä. Molemmat toimialat kasvattivat henkilöstöään hieman edelliseen vuoteen verrattuna.

Kaupan ja palvelujen henkilöstön määrän kehitys vuosina 2006 - 2008 (1000 henkilöä)

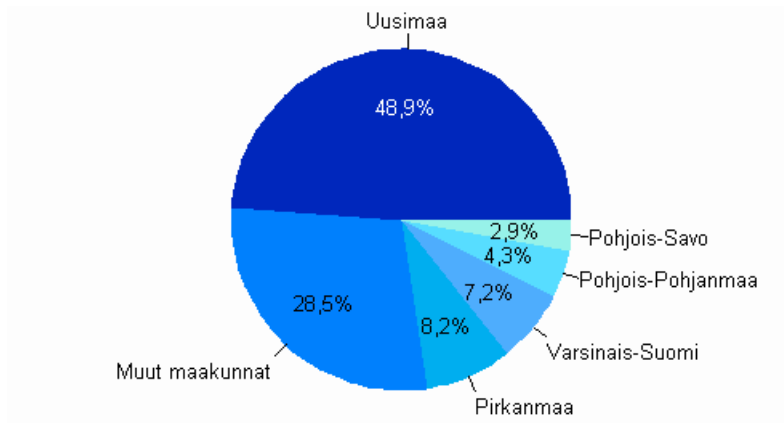

Toimialojen tuottavuus maakunnittain vuonna 2008

Kauppa

Lähes puolet kaupan jalostusarvosta kertyi Uudeltamaalta vuonna 2008. Pirkanmaan osuus oli 8 prosenttia ja Varsinais-Suomen 7 prosenttia. Muiden maakuntien osuus oli selvästi vähemmän. Toimialan tuottavuus eli jalostusarvo henkilöä kohden oli lähes 61 000 euroa. Koko maahan verrattuna tuottavuus henkilöä kohden oli korkeinta Uudellamaalla 72 000 euroa ja Pirkanmaalla 63 000 euroa. Muut maakunnat jäivät tuottavuudessaan koko maan keskiarvoa alemmaksi.

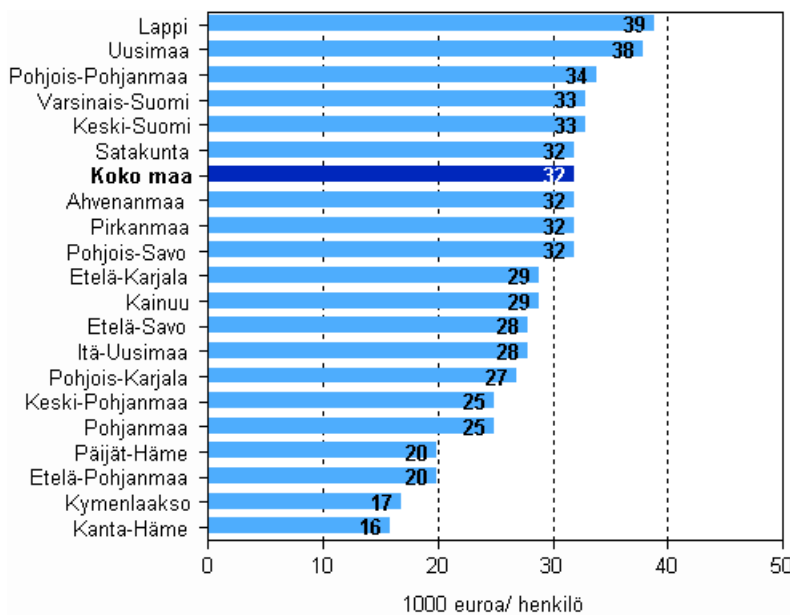
Kaupan jalostusarvon jakautuminen maakunnittain vuonna 2008

Majoitus- ja ravitsemustoiminta

Toimialan jalostusarvosta yli 40 prosenttia kertyy Uudeltamaalta, Varsinais-Suomesta ja Pirkanmaalta 8 prosenttia, Pohjois- Pohjanmaalta ja Lapista noin 6 prosenttia, muista maakunnista vähemmän. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan tuottavimmat maakunnat vuonna 2008 olivat Lappi, Uusimaa ja Pohjois-Pohjanmaa. Lapissa jalostusarvo henkilöä kohden oli 39 000 euroa, koko maan keskiarvo oli 32 000.

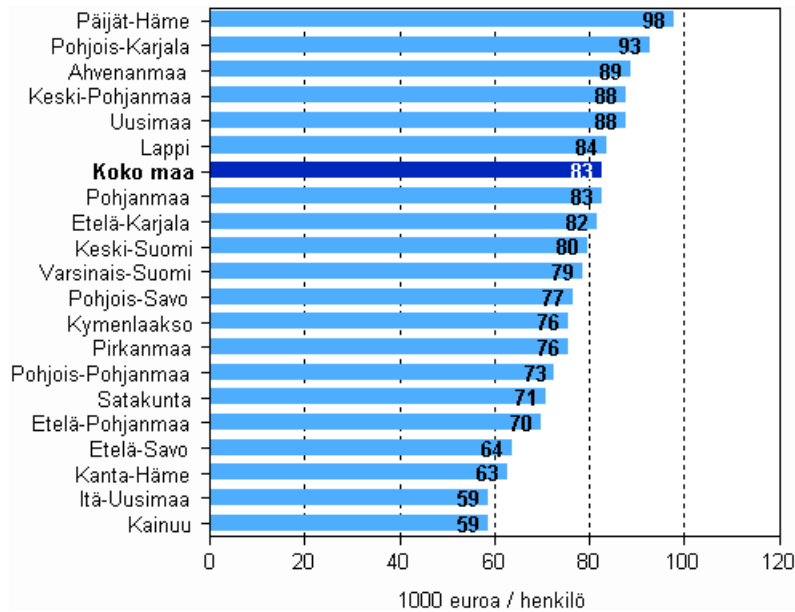
Majoitus- ja ravitsemistoiminnan tuottavuus (jalostusarvo/ henkilöstön määrä) maakunnittain vuonna 2008

Informaatiopalvelut

Informaatiopalvelut, joihin kuuluu mm. tietojenkäsittelypalvelut, televiestintä ja kustannustoiminta on erittäin keskittynyt Uudellemaalle. Toimialan jalostusarvosta peräti 61,5 prosenttia kertyi Uudeltamaalta, Pirkanmaan osuus oli reilut 8 prosenttia ja muiden maakuntien selvästi vähemmän. Tuottavimmat maakunnat vuonna 2008 olivat Päijät-Häme ja Pohjois-Karjala. Koko maan keskiarvo informaationpalvelujen jalostusarvon kertymässä henkilöä kohden oli 83 000 euroa.

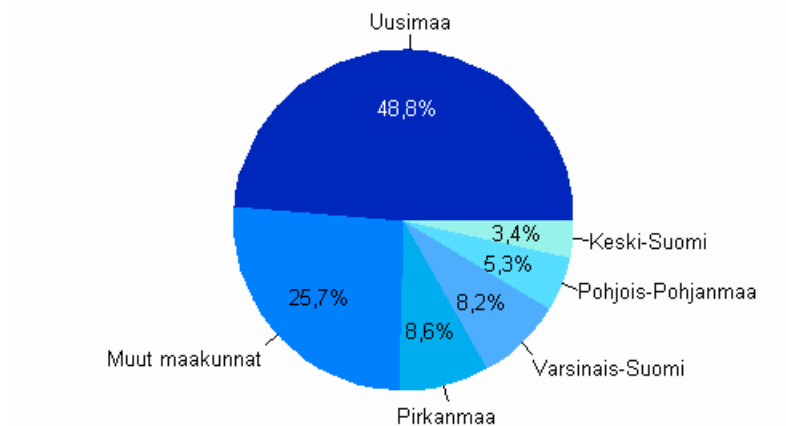
Informaatiopalvelujen tuottavuus (jalostusarvo/ henkilöstön määrä) maakunnittain vuonna 2008

Liike-elämän palvelut

Liike-elämän palvelujen jalostusarvosta Uusimaa tuotti lähes puolet, Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi 8 prosenttia ja muut maakunnat selvästi vähemmän. Toimialan tuottavimmat maakunnat vuonna 2008 olivat Itä-Uusimaa, jossa tuottavuus henkilöä kohden oli 76 000 euroa ja Uusimaa 59 000 euroa.

Liike-elämän palvelujen jalostusarvon jakautuminen maakunnittain vuonna 2008

Liitetaulukot

Jalostusarvo 2008 (tuhatta euroa)

Alue	Toimiala			
	Kauppa (1000 euroa)	Majoitus- ja ravitsemistoiminta (1000 euroa)	Informaatio ja viestintä (1000 euroa)	Liike-elämän palvelut (1000 euroa)
Koko maa	15 238 766	1 951 295	6 830 023	11 938 295
Uusimaa	7 444 288	824 366	4 202 696	5 824 328
Itä-Uusimaa	163 039	27 077	23 005	220 175
Varsinais-Suomi	1 102 961	156 749	336 704	982 029
Satakunta	406 597	61 435	103 489	359 272
Kanta-Häme	407 765	27 125	84 609	206 603
Pirkanmaa	1 248 334	155 278	556 222	1 024 450
Päijät-Häme	417 217	43 968	143 555	304 702
Kymenlaakso	356 878	31 502	54 228	266 008
Etelä-Karjala	291 699	43 923	89 194	156 734
Etelä-Savo	260 095	46 419	54 119	160 499
Pohjois-Savo	448 467	67 453	133 352	334 040
Pohjois-Karjala	276 307	33 776	89 166	159 226
Keski-Suomi	445 084	83 305	247 094	400 939
Etelä-Pohjanmaa	396 824	28 753	60 654	182 000
Pohjanmaa	319 204	36 033	160 369	289 686
Keski-Pohjanmaa	133 660	15 319	49 291	74 163
Pohjois-Pohjanmaa	657 958	117 482	295 253	634 393
Kainuu	121 989	19 396	20 470	86 187
Lappi	280 435	114 346	84 533	239 199
Ahvenanmaa	58 936	17 542	41 697	30 501

Maakuntien osuus koko maan jalostusarvosta

Alue	Toimiala			
	Kauppa	Majoitus- ja ravitsemistoiminta	Informaatio javiestintä	Liike-elämän palvelut
Koko maa	100	100	100	100
Uusimaa	48.9	42.2	61.5	48.8
Itä-Uusimaa	1.1	1.4	0.4	1.8
Varsinais-Suomi	7.2	8.0	4.9	8.2
Satakunta	2.7	3.1	1.5	3.0
Kanta-Häme	2.8	1.4	1.2	1.7
Pirkanmaa	8.2	7.9	8.1	8.6
Päijät-Häme	2.7	2.3	2.1	2.6
Kymenlaakso	2.3	1.6	0.8	2.2
Etelä-Karjala	1.9	2.3	1.3	1.3
Etelä-Savo	1.7	2.4	0.8	1.3
Pohjois-Savo	2.9	3.5	1.9	2.8
Pohjois-Karjala	1.8	1.7	1.3	1.3
Keski-Suomi	2.9	4.3	3.6	3.4
Etelä-Pohjanmaa	2.6	1.5	0.9	1.5
Pohjanmaa	2.1	1.8	2.3	2.4
Keski-Pohjanmaa	0.9	0.8	0.7	0.6
Pohjois-Pohjanmaa	4.3	6.0	4.3	5.3
Kainuu	0.8	1.0	0.3	0.7
Lappi	1.8	5.9	1.2	2.0
Ahvenanmaa	0.4	0.9	0.6	0.3

Tuottavuus maakunnittain (jalostusarvo/ henkilöstön lukumäärä)

Alue	Toimiala			
	Kauppa (1000 euroa)	Majoitus- ja ravitsemistoiminta (1000 euroa)	Informaatio- palvelut (1000 euroa)	Liike-elämän palvelut (1000 euroa)
Koko maa	61	32	83	53
Uusimaa	72	38	88	59
Itä-Uusimaa	51	28	59	76
Varsinais-Suomi	54	33	79	50
Satakunta	49	32	71	50
Kanta-Häme	53	16	63	45
Pirkanmaa	63	32	76	50
Päijät-Häme	49	20	98	47
Kymenlaakso	53	17	76	49
Etelä-Karjala	57	29	82	43
Etelä-Savo	50	28	64	48
Pohjois-Savo	52	32	77	47
Pohjois-Karjala	55	27	93	47
Keski-Suomi	50	33	80	44
Etelä-Pohjanmaa	52	20	70	43
Pohjanmaa	50	25	83	55
Keski-Pohjanmaa	45	25	88	46
Pohjois-Pohjanmaa	50	34	73	47
Kainuu	47	29	59	39
Lappi	46	39	84	47
Ahvenanmaa	50	32	89	57

Palvelujen alue- ja toimialatilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Yhteenveto tuotteen tietosisällöstä

Palveluiden alue- ja toimialatilasto kuvaa palveluiden tuotannon rakenteita ja palveluiden muutoksia alueittain ja toimialoittain. Tilasto sisältää tietoja palkatun henkilöstön lukumäärästä, palkoista, sosiaalikulusta, yrittäjien lukumäärästä, tuotannon brutto- ja jalostusarvosta. Tilastoyksikkönä on yrityksen tai muun taloudellista toimintaa harjoittavan yksikön palvelutoimintaa harjoittava toimipaikka. Yksilöivänä tunnuksena on yritys- ja toimipaikkarekisterin määrittelemä toimipaikkatunnus. Tilaston viiteajanjakso on yrityksen tilikausi. Tilaston laadinnan lähdeaineistoina ovat Suomen koko yritystoiminnan kattava verohallinnon elinkeinoverotusaineisto, Tilastokeskuksen suoran tiedonkeruun aineisto ja yritys- ja toimipaikkarekisterin aineisto.

Tilasto julkaistaan koko maan tasolla tarkimmalla toimialatasolla ja maakunnittain ryhmiteltynä seuraavasti: Tukku- ja vähittäiskauppa G, Majoitus- ja ravitsemustoiminta H ja Liike-elämänpalvelut K. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt

1.2 Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Toimipaikka

Palveluiden alue- ja toimialatilaston tilastoyksikkö on toimipaikka. Toimipaikalla tarkoitetaan taloudellista yksikköä, jossa saman omistajuuden tai valvonnan alaisuudessa harjoitetaan mahdollisimman samanlaisten tavaroiden ja palvelujen tuotantoa tavallisimmin yhdellä sijaintipaikalla. Toimipaikka voi jo sellaisenaan muodostaa yrityksen (yksitoimipaikkainen yritys) tai sitten olla selkeästi rajattava osa yritystä (monitoimipaikkainen / monitoimialainen yritys).

Henkilöstön lukumäärä

Palveluiden alue- ja toimialatilastossa henkilöstö luokitellaan palkattuun henkilöstöön ja yrittäjiin. Henkilöstö tilastoidaan tilikauden keskimääräisinä lukuina.

Henkilöstön lukumäärään lasketaan:

- kaikki tilastoyksikön palveluksessa olevat, myös harjoittelijat, tilapäiset ja osa-aikaiset
- vuosilomalla olevat
- sairaslomalla olevat
- äitiyslomalla olevat
- lakossa olevat
- määräaikaisesti lomautetut
- kertausharjoituksissa olevat
- kotityöntekijät.

Henkilöstön lukumäärään ei lasketa

- vakinaisessa väessä asepalvelustaan suorittavia
- johtokunnan tai hallituksen jäseniä, jotka eivät ole pysyvässä työsuhteessa yrityksessä
- eläkkeellä olevia
- määrittelemättömäksi ajaksi tai toistaiseksi lomautettuja.

Yrittäjien lukumäärä

Yrittäjien lukumäärään luetaan yksityisyrittäjät, avoimien ja kommandiittiyhtiöiden osakkaat sekä edellä mainittujen avustavat perheenjäsenet, jos he työskentelevät yrityksessä päivittäin eikä heille ei makseta varsinaista palkkaa.

Maksetut palkat

Palkkasumma käsittää kaikki tilikauden aikana maksetut ennakonpidätyksen alaiset erät ennen välittömien verojen ja työntekijöiden lakisääteisten sosiaaliturvamaksujen vähennyksiä. Työntekijöiden lakisääteisiä sosiaalivakuutusmaksuja ovat vakuutetun osuus sairaus-, TEL-, LEL-, työttömyys- ja kansaneläkevakuutusmaksusta.

Palkkasummaan luetaan

- varsinaiselta työajalta maksettu palkka
- sairaus- ja tapaturma-ajalta maksettu palkka
- lomapalkka ja lomarahat
- koulutusajan palkka
- reservin kertausharjoituksen palkka
- palkka lasten sairausajalta
- arkipyhäkorvaukset ja korvaukset muilta vapaapäiviltä
- eroraha ja irtisanomisajan palkka
- tuotanto- yms. lisäpalkkiot
- rahapalkkaan rinnastettavat luontoisedut.

Maksetuista palkoista vähennetään sairaus- ja äitiysloma-ajan palkkoja vastaan saadut sairausvakuutuskorvaukset.

Maksetut sosiaalikulut

Maksetut sosiaalikulut käsittää työnantajan lakisääteiset ja vapaaehtoiset sosiaalimaksut tilikauden aikana. Työnantajan lakisääteisiin sosiaalivakuutusmaksuihin luetaan:

- sosiaaliturvamaksu
- työttömyysvakuutusmaksu
- työeläkemaksut (TEL, LEL, TaEL)
- tapaturmavakuutusmaksu
- ryhmähenkivakuutusmaksu.

Vapaaehtoiisiin sosiaalivakuutusmaksuihin luetaan:

- LEL- ja TEL-lisäturvamaksut
- henki- ja eläkevakuutusyhtiöille maksetut ryhmähenki- ja ryhmäeläkevakuutusmaksut
- työpaikkojen avustuskassoihin (eläke-, hautaus-, eroavustus- sekä sairausvakuutuskassoihin) maksetut kannatusmaksut sekä maksetut eläkkeet.

Tuotannon bruttoarvo

Tuotannon bruttoarvo mittaa toimipaikan tosiasiallista tuotantoa. Tuotantotoimintaan lasketaan mukaan kaikki tuotantoon liittyvät tuotot, valmistus omaan käyttöön ja valmistus, joka toimitetaan yrityksen muille toimipaikoille. Bruttoarvoon ei sisälly käyttöomaisuuden luovutusvoitot, joita ei pidetä tuotannollisena eränä vaan satunnaisina tuottoina. Lisäksi kauppatavaroiden hankinta vähennetään tuotantotoiminnan tuotoista, jotta tuotantotoimintaan saadaan mukaan vain kauppatavaroiden myynnistä syntyvä marginaali. Tuotannon bruttoarvon laskentakaava on seuraava:

Liikevaihto

- + toimitukset yrityksen muiden toimipaikkojen käyttöön
 - + valmistevarastojen muutos
 - + valmistus omaan käyttöön
 - + liiketoiminnan muut tuotot
 - käyttöomaisuuden luovutusvoitot
 - kauppatavaroiden hankinta
 - myynnin perusteella saadut avustukset ja tuet
- = BRUTTOARVO

Tuotannon jalostusarvo

Jalostusarvo mittaa toimipaikan varsinaisessa tuotantotoiminnassa eri tuotantotehtäjäiden tuottamaa yhteenlaskettua arvonlisäystä. Jalostusarvo lasketaan tuotantotoiminnasta saatujen tuottojen ja toiminnasta aiheutuneiden kustannusten erotuksena. Tuottoihin sisältyy myös toimipaikan toimitukset yrityksen toisille toimipaikoille ja kustannuksiin hankinnat yrityksen toisilta toimipaikoilta. Määritelmän mukaan kustannuksiin ei sisällytetä toimipaikan työvoimasta aiheutuvia kustannuksia eikä poistoja. Jalostusarvon laskentakaava on seuraava:

BRUTTOARVO

- aine- ja tarvikeostot
- ostot yrityksen muilta toimipaikoilta
- aine- ja tarvikevarastojen muutos
- ulkopuoliset palvelut
- muut kiinteät ja muuttuvat kulut (pl. henkilöstökulut)
- + kauppatavaroiden hankinta
- + käyttöomaisuuden luovutustappio
- = JALOSTUSARVO

Tilastovuodesta 2005 alkaen jalostusarvon laskennassa huomioidaan käyttöomaisuuden luovutustappio kuluja vähentävänä tekijänä. Tätä aikaisemmin ei luovutustappiota tiedusteltu. Muut keskeiset käsitteet löytyvät kohdasta käsitteet.

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2002 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2002). Toimialaluokitus 2002 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev1,1:een siten, että NACE:n nelinumeroitasoa on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla. Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussäntöjen puitteissa. Toimipaikan toimialaksi määritellään se, mitä toimintaa toimipaikalla eniten harjoitetaan. Yritysten / toimipaikkojen toimiala saadaan yritys- ja toimipaikkarekisteristä.

Alueluokitus

Käytetty alueluokitus perustuu julkaisuun Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot (Tilastokeskus, Käsikirjoja 28). Palveluiden alue- ja toimialatilastossa tilastot tuotetaan käyttäen viimeisen julkistettavan tilastovuoden aluejakoa.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Toimipaikkatiedot

Tilaston tietolähteinä ovat yritysten tilinpäätöstilaston yritystiedot ja yritys- ja toimipaikkarekisterin toimipaikkatiedot. Yritysten tilinpäätöstilasto sisältää kaikki tilaston tuottamiseen vaadittavat tiedot yritystasolla. Täten yksitoimipaikkaisille yrityksille tilinpäätöstilaston tiedot viedään suoraan kyseisille toimipaikoille. Monitoimipaikkaisten yritysten palveluiden toimipaikoille tiedot tuotetaan menetelmällisesti käyttäen hyväksi tilinpäätöstilaston yritystietoja ja yritys- ja toimipaikkarekisterin toimipaikkatietoja. Yritys- ja toimipaikkarekisterin toimipaikkapohjaisia tietoja ovat henkilöstön määrä ja liikevaihto sekä toimipaikkojen luokitusmuuttajat (toimiala, sijainti, toimipaikan tyyppi jne.). Monitoimipaikkaisten yritysten kohdalla menetelmä on seuraavanlainen. Tilinpäätöstilaston yritystason tietoja käytetään peiliryhmän poimimiseen. Peiliryhmää käytetään toimipaikkatason tietojen mallintamisessa monitoimipaikkaisille yrityksille. Kun peiliryhmä on määritelty lasketaan imputointiparametrit. Parametrien estimoinnissa käytetään PNS -regressiomallia, jossa riippumattomana muuttujana ovat yritys- ja toimipaikkarekisterin henkilöstö ja liikevaihto ja riippuvina muuttujina on toimipaikkaistettava tieto kuten liiketoiminnan muut tuotot, tavaroiden ostot, muut kulut jne. Kun mallilla on tuotettu tarvittavat kertoimet, suoritetaan imputointi monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikoille. Lopuksi tiedot yhdistetään ja tasapainotetaan siten, että vain mallinnetut tiedot joustavat. Näin toimipaikkatiedot täsmäävät yritystason tietojen kanssa myös monitoimipaikkaisille yrityksille.

Yritysten tilinpäätöstiedot

Yritysten tilinpäätöstilaston tietolähteinä ovat Suomen koko yritystoiminnan kattava verohallinnon elinkeinoverotusaineisto, Tilastokeskuksen suoran tiedonkeruun aineisto ja yritys- ja toimipaikkarekisterin aineisto. Elinkeinoverotusaineisto tilastovuoteen 2005 saakka sisältää kaikkien elinkeinoverotuslain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Tilastovuodesta 2006 alkaen elinkeinoverotusaineiston

muodostaa tuloverolaskelman elinkeinotoiminnan tuotoista ja kuluista, varallisuuslaskelman sekä erittelyn varauksista, arvonmuutoksista ja kuluvan käyttöomaisuuden poistoista. Näiden laskelmien tietosisältö vaihtelee riippuen elinkeinonharjoittajan yritysmuodosta. Elinkeinoerotusaineiston avulla tuotetaan tuloslaskelma- ja tasetiedot sekä investointitiedot. Kaikki laskelmien tiedot eivät ole täysin yritysten virallisen tilinpäätöksen mukaisia. Elinkeinoerotusaineisto on tärkeä yritystilastojen tietolähde, jota ei kuitenkaan sellaisenaan voi käyttää tilastotuotantoon. Aineiston laatu tarkistetaan ja mahdolliset puutteet korjataan monivaiheisella ohjelmalla. Verohallinnon aineistosta on täysin virheetöntä noin 88 prosenttia. Lisäksi puutteet pystytään paikallistamaan ja korjaamaan noin 10 prosentille aineistosta. Vajaat kaksi prosenttia tiedoista imputoidaan käyttäen Donor- eli lähimmän naapurin menetelmää. Niille yrityksille, jotka eivät kuulu otokseen, Tilastokeskuksen oman tiedustelun tiedot (tuottojen ja kulujen erittelytiedot, henkilöstötiedot ja vientitiedot) imputoidaan omaan kyselyyn kuulumattomille yrityksille käyttäen lähimmän naapurin menetelmää elinkeinoerotusaineiston ja yritys- ja toimipaikkarekisterin tietojen ja suoran tiedustelun tietojen avulla.

Omalla tiedustelulla kerätään vuosittain tietoja kaikilta vähintään 20 henkeä työllistäviltä yrityksiltä. Lisäksi tiedustelun piiriin kuuluu 10-20 henkilöä työllistäviä yrityksiä, jotka ylittävät vuosittain ja toimialoittain muuttuvat liikevaihtorajat. Omassa tiedustelussa kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja, kulujen ja tuottojen erittelytietoja, henkilöstötietoja, vientitietoja. Omassa kyselyssä olevien yritysten elinkeinoerotusrekisteristä saadun ja oman kyselyn aineisto tarkistetaan erilaisilla aineiston sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteillä. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Keskeisin tietolähde on yritysten viralliset tilinpäätökset, jotka saadaan joko yrityksiltä tai PRH:n aineistosta. Lomakekyselyn laadun parantamisessa on kiinnitetty huomiota lomakkeiden suunnitteluun, täyttöohjeisiin ja saatujen lomaketietojen virheettömyyden tarkistuksiin.

Tilinpäätöstilaston suorassa tiedonkeruussa ovat mukana kaikki vähintään 20 henkilöä työllistävät yritykset. Suorassa tiedonkeruussa on mukana myös näitäkin pienemmät yritykset, jos yrityksen toiminnan laajuus vastaa 20 henkilöä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Palveluiden alue- ja toimialatilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Alue- ja toimialatilaston aineisto kattaa lähes kaikkien Suomen kaupan ja palveluiden yritysten toimipaikat tilastoon valituilta toimialoilta. Alue- ja toimialatilastoon toimipaikat on valittu käyttäen samoja rajoituksia yritysten toiminta-ajan, henkilöstön ja liikevaihdon suhteen kuin yritysrekisterissä. Tilaston ulkopuolelle on siten rajattu yritykset ja toimipaikat, joiden toiminta on päättynyt vuoden ensimmäisellä puoliskolla tai toiminta vuoden aikana on ollut erittäin vähäistä. Toiminnan laajuuden oli vastattava yli puolen henkilön työpanosta tai liikevaihdon oli oltava enemmän kuin 9 337 euroa vuonna 2007 ja toiminta-ajan oli ylitettävä puoli vuotta. Liikevaihtorajaa tarkistetaan vuosittain. Elinkeinoerotusaineistosta saatavat tilaston muuttajat vastaavat hyvin määritelmiänsä (Eurostatin määritelmät). Aineistossa voi olla virheitä esimerkiksi tietojen tallennuksesta tai tiedonantajien virheistä johtuen. Aineiston laadun varmistamisesta on selvitys kohdassa 'Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus'. Menetelmät, joilla muuttajat tuotetaan monitoimipaikkaisten yritysten kaupan ja palveluiden toimipaikoille, ovat harhattomia ja tiedot ovat tilaston tuottamiseksi riittävän laadukkaita. Menetelmällä on tuotettu tiedot myös teollisille toimipaikoille ja tästä aineistosta on tuotettu teollisuuden alue- ja toimialatilaston tilastotauluja sekä rakentamisen alue- ja toimialatilaston tilastotauluja. Tilastotietoja on verrattu teollisuuden sekä rakentamisen alue- ja toimialatilaston tietoihin. Erot palveluiden alue- ja toimialatilastossa julkaistavien tietojen osalta eivät ole merkittäviä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Palveluiden alue- ja toimialatilastosta tuotetaan vuosittain 15 kuukauden kuluttua tilastovuoden päättymisestä. Tilaston viiteajanjaksona on tilikausi, joka päättyy tilastovuoden aikana eli 1.1. - 31.12. välisenä aikana. Jos tilikauden pituus eroaa 12 kuukaudesta muutetaan, muutetaan tiedot 12 kuukautta vastaaviksi.

5. Tietojen saatavuus

Palveluiden alue- ja toimialatilaston tietoja on saatavilla toimialoittain ja maakunnittain Tilastokeskuksen verkkosivuilta Internetistä StatFin -palvelimesta osoitteesta

http://pxweb2.stat.fi/database/StatFin/databasetree_fi.asp vuosilta 2002 - 2007. Tiedot maakunnittain ovat palvelukannassa päätoimialoittain. Aineisto kattaa toimialat Tukku- ja vähittäiskauppa G, Majoitus- ja ravitsemustoiminta H ja Liike-elämänpalvelut K.

6. Tietojen vertailukelpoisuus

Menetelmällisesti tuotettuja palveluiden alue- ja toimialatilaston tietoja alettiin julkaista vuonna 2008, jolloin julkaistiin vuosien 2002 - 2006 tiedot.

7. Tietojen selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Yleisesti ottaen palveluiden alue- ja toimialatilaston luvut poikkeavat tilinpäätöstilaston luvuista, koska palveluiden alue ja toimialatilaston tilastoyksikkönä on toimipaikka ja liike-elämän palveluiden tilinpäätöstilastossa tilastoyksikkönä on yritys.:

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Palvelut 2010

Lisätietoja

Maarit Lappalainen (09) 1734 2496
Vastaava tilastojohtaja:
Leena Storgårds

rakenne.tilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-7541 (pdf)